

TEMPS ERA TEMPS

El ceramista Joan Panisello, 18a Creu de Sant Jordi

El passat 30 de novembre el Govern de la Generalitat va atorgar les anuals distincions de la Creu de Sant Jordi a vint persones de la vida social, política i cultural del país. Entre els guardonats hi ha el ceramista jesuenc Joan Panisello Chavarria, considerant, segons el text de la distinció, l'originalitat de les formes, la innovació i l'experimentació en les textures i colors de la seua obra, reconeguda arreu.

Josep Bayerri Raga,
periodista

Panisello no és la primera persona de les Terres de l'Ebre que és reconeguda amb la Creu de Sant Jordi. Des de la seua creació el 1981, 1.290 persones i 493 entitats n'han rebut la distinció. La presència de les Terres de l'Ebre al llistat de guardonats no és gaire significativa, solament 18 persones i 8 entitats. Segur que hi ha més gent que n'és mereixedora. A correu m'apareixen els noms de Sebastià Juan Arbó, l'escultor Soriano Montagut, el pintor Benet Espuny o, de les darreres generacions, el matrimoni Elias Campo-Maria Cinta Cid. La quota ebreca, però, ara per ara és limitada.

Els dos primers ebrencs de rebre la Creu de Sant Jordi (1984) foren l'escriptor i polític republicà exiliat Artur Bladé Desumvila, nascut a Benissanet, que mesos abans havia ja rebut el premi Jaume Tió, instituït pel nostre setmanari. El mateix 1984 també es va atorgar a l'arqueòleg castellonenc i ampostí d'adopció, Francesc Esteve Gálvez, que desenvolupa bona part de la seua tasca docent i de recerca entre Tortosa, el Baix Maestrat i Amposta, on fundà el Museu Arqueològic de les Terres de l'Ebre.

Dos anys després (1986) va correspondre al pintor tortosí Fernando Arasa Subirats, el màxim representant de les arts plàstiques de la postguerra al territori. El següent premi (1992) seria el gandesà Joan Grijalbo Serres, sindicalista de la UGT, exiliat i fundador de l'editorial que en portaria el nom. Després vindrien, en anys consecutius (1996 i 1997) dos tortosins, components de l'anomenada Generació Geminis, el dramaturg Ricard Salvat Ferré i l'escriptor Gerard Vergés Príncep, als quals s'afegí-

Joan Panisello rebent la Creu de Sant Jordi. Actualment és l'únic tortosí amb esta distinció que, amb la Medalla d'Or de la Generalitat i el Premi Internacional Catalunya, és una de les màximes distincions que atorga el Govern català

rien, anys després (2010 i 2015), els altres dos membres d'aquella nissaga tan singular a la història cultural ebreca, el també escriptor Manuel Pérez Bonfill i l'erudit i historiador Jesús Massip Fonollosa, tots dos igualment premi Jaume Tió.

Els següents guardonats foren (1999) la historiadora de l'art, professora de la Sorbona i directora del Museu d'Art Modern de Ceret, Jose-

phine Matamoros, nascuda a Godall i nacionalitzada francesa; i, el mateix any, el pianista i compositor vinarosenc, molt vinculat a Tortosa, Carles Santos Ventura. Després vindrien el pintor Francesc Todó Garcia (2001), nascut a Tortosa, tot i que de petit es traslladà a Barcelona; Mercedes Pla Cid (2003), creadora de la fundació que en porta el nom, per a l'atenció de discapacitats i persones depen-

dents; i Francesc Xavier Ciuraneta Aymí (2007), de la Palma d'Ebre, bisbe de Lleida els anys del trasllat de les obres d'art a Osca al qual es va oposar sempre.

L'única vegada que s'ha premiat polítics vinculats a Tortosa (2005) coincidiren Federico Mayor Zaragoza, científic reconegut, que havia estat ministre d'Educació i era aleshores director General de la UNESCO, i Jo-

sep Subirats Piñana, amb una llarga trajectòria, al principi a ERC i després, al PSOE, que l'enlairaria a càrrecs europeus. Els darrers premiats, ja persones ben conegudes avui dia, foren el lingüista Joan Beltran Cavaller (2016), home d'una humanitat i senzillesa excepcionals, i la professora i actualment cap dels serveis de Cultura de la Generalitat, la senyera Victòria Almuni Balada (2018). A tots ells, ara s'hi afegí l'amic i company de curs durant sis anys Joan Panisello Chavarria. En una col·lectivitat petita com la nostra, on tothom es coneix, és innecessari fer un panegíric de persones actuals per la realitat dels fets viscuts.

A banda de les persones esmentades, cal afegir les Creus de Sant Jordi a les entitats. Aquí, la preeminència de les associacions musicals del Montsià és significativa: Lira Ampostina (1995), Unió Filharmònica (1997), Agrupació Musical Senienca (2002) i la Banda de Música d'Alcanar (2020). També, a institucions tan significatives com l'Observatori de l'Ebre (1987), la Plataforma en Defensa de l'Ebre (2005), i la Llibreria Serret de Vall-de-roures (2017), el mateix any que la Arxiconfrària de la Verge de la Cinta. ■

1984 Artur Bladé i Desumvila (Benissanet, 1907 - Barcelona, 1995)
1984 Francesc Esteve Gálvez (Castelló de la Plana, 1907 - 2001)
1986 Ferran Arasa Subirats (Tortosa, 1905 - Barcelona, 1992)
1992 Joan Grijalbo Serres (Gandesa, 1911 - Barcelona, 2002)
1996 Ricard Salvat Ferré (Tortosa 1934 - Barcelona, 2009)
1997 Gerard Vergés Príncep (Tortosa, 1931 - 2014)
1999 Josefina Matamoros (Godall, 1947)
1999 Carlos Santos Ventura (Vinaròs, 1940 - 2017)
2001 Francesc Todó Garcia (Tortosa, 1922- Barcelona, 2016)
2003 Merce Pla Cid (Roquetes, 1925 - 2021)
2005 Federico Mayor Zaragoza (Barcelona, 1934)
2005 Josep Subirats Piñana (Tortosa, 1920 - Barcelona, 2017)
2007 Francesc Xavier Ciuraneta Aymí (La Palma d'Ebre, 1940 - 2020)
2010 Manuel Pérez Bonfill (Tortosa, 1926 - 2018)

2015 Jesús Massip Fonollosa (Roquetes, 1927 - 2021)
2016 Joan Beltran Cavaller (Tortosa, 1933 - 2020)
2018 Victòria Almuni Balada (La Sénia, 1962)
2021 Joan Panisello Chavarria (Jesús-Tortosa, 1944)

Entitats

1987 Observatori de l'Ebre
1995 La Lira Ampostina
1997 Unió Filharmònica d'Amposta
2002 Agrupació Musical Senienca
2005 Plataforma en Defensa de l'Ebre
2017 Llibreria Serret de Vall-de-roures.
2017 Reial Arxiconfrària de la Verge de la Cinta
2020 Banda de Música d'Alcanar